

ŞAKUL , GİBİ...

MASONLAR İÇİN DERGİ

CİLT 2

SAYI 19

ARALIK 1989

TÜRKİYE BÜ.: MEŞ.:İ nin

Alelûmum Mah.:ler hakkında cari
nizamnamei umumisi

ÜÇÜNCÜ TABİ

Alâeddin .: Matbaası — İstanbul

1932

ŞAKUL GİBİ

MASONLAR İÇİN DERGİ

Sayı : 19 Yıl : 2 Aralık 1989

Zincirlikuyu Cad. 9/13
Etiler 80600 İstanbul

Sahibi ve
Sorumlu Yönetmen :
Mişel MARGULİES

Temmuz ve Ağustos ayları hariç her ayın üçüncü haftasında yayınlanır. Posta ile ve yalnız Mason olan abonelere gönderilir. Dergide çıkan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

YENİLİK BASİMEVİ
Tel. : 143 55 72 - 145 35 74

İÇİNDEKİLER

Hukuk ve Hile-i Şer'iyye	3
Ontario Vadisinde Kadirşinashık	6
Bugünün Masonları Ne Yapabilir	7
Masonlukta Temel Taşlar	8
Franz Liszt	9
Sanatkâr Kardeşlerimiz (13)	12
Esas Dayanak: Sembolik Localar	15
Osmanlılarda Masonluğa Ait	
İlk Kayıtlar (4)	16
Quatuor Coronati Locası	19
Yalın Tolga	22
Yeni Yayınlar	24
Sualler	27
Masonların Dünyasından	28
Kareli Bulmaca	34
Adem Hürrem Birader	35

KAPAKTAKİ RESİM

Türkiye Büyük Meşriki Daimi Büyük Heyetinin 11 Haziran 1339/1232 tarihinde aktedilen celsesinde yeniden bastırılması kararlaştırılan Localar Genel Tüzüğü'nün ilk sahifesi.

HUKUK ve HİLE-İ ŞER'İYYE

Prof. Dr. Ziya UMUR

Bu kadar kötümser bir kafayı omuzlarım üstünde nasıl taşıyorum?.. Böyle bir insandan hayır mı gelir?..

Hep bardağın boş tarafına bakıp, "eyvah bitiyor!" diye hayıflanmak, dolu yarısını görmemek!..

Sokağa çıktığım vakit uçurumlu, dağ-tepe engebeli, ölüm tehlikesi saçan yaya-kaldırımları bir türlü; düşman bakışlarla birbirini itip kakarak yürüyen kalabalık insanlar bir türlü; vitrinlerde, alay eder gibi sıfırlarını sıralayan fiyatlar bir türlü... Otomobiller, hepsi sarıya boyanmış otomobiller...

Sokağa çıkmasam, pencereimin karşısında, gürültülü patırdılı, korkunç bir "şantiye" haline getirilmiş "spor sahası" da başka türlü...

Yakınlarımızda bir çocuk parkı vardı. Sekiz-on sene evveline kadar, bazı bazı oraya gider çocukları seyrederdim. Allah razı olsun, insan sevgisi ile dolu, hamiyetli bir idare âmirimiz, "Türkiye'de imtiyazlı sınıf yoktur", diyerek, çocuklara tanınmış bir "ayrıcalığa" son verdi: Bahçenin parmaklıklarını söktürüp içerisini "mille" açtı. Hemen ertesi gün, salıncakların, kaydırağların altında, zurna ve davul nağmeleri arasında, tatlı tatlı içerek "âlem" yapan "vatandaşlar" doldu.

Yüksekten Boğaz'a bakan bir "kahve" vardı; çay, gazoz içilirdi. Allah razı olsun, bir başka görevlimiz: "İstanbul'un imtiyazlı yerleri, sevgili turistlerimizindir", diyerek oraya bir "Hotel" yaptırmağa başladı. Artık, İsmet İnönü'nün heykelinin başının üzerinde tüneyen martılar bile, denizi göremez oldular.

Senin uğraşacağın bir işin-gücün yok mu?

Allah'a şükür, var. Ama işine nasıl gideceksin? Yolda sarfedeceğin zamanı bir hesab edebilsen... Yarım saat mi olur, iki buçuk saat mı? Yollarda bir "Büyüğümüz" varsa, dört-beş saat da olabilir. Bu vaktini tatlı geçirmeğe gayret et:

Tıklım tıklım sarı otomobillerle dolu bir yolda, ilerleyemeden sürüklenirken, bazı yerlerde başını kaldırıp, insan boyunun üstünden bakarsın: "Fındıklı Molla Çelebi" camii'nin birbirine denk düşen kubbesi ile minaresi; arkasında "Nusretiye" camii'nin, inceliğine şaşıtın minareleri; daha arkasında "Kılıç Ali"nin, boyu ile mütenasip olmayacak kadar azametli, muhteşem kubbesi...

Evine dönerken, başka bir yol seçme şansın vardır: Şehzade camii'nin, anlaşılmaz bir hüznle dolu silueti... Daha uzaklarda, Rüstem Paşa camii ile Yeni Cami'in kubbelerini mukayese edersin: Acaba hangisi daha güzel? diye hayale dalacak uzun dakikaların vardır. Çünkü, Allah razı olsun, bir idarecimiz, beş dakikalık yolu yirmi beş veya kırk beş dakikaya çıkarmak için, dâhiyane usuller bulmuştur.

İşte senin hayattan alabileceğin zevk bunlardır.

Ve Mehmet Akif'in:

"Üç buçuk nazma gömülmüş koca bir ömr-ü heder" mısraını hatırlarsın!

Seninki, dersin, "bir ömr-ü heder" dir, ama, gömülebileceği üç buçuk nazım da yoktur: "Kimşesizler Makberesi" ne atılacak.

Ümitsizlik içinde yaşamak, ömrünün son günlerine gelmiş bir insan için bile mümkün değil. Hiç olmazsa sebebini düşünmek istersin.

Madem ki "hukukçu"sun, sebebini orada arayacaksın. "Çare"sini bulamazsan bile, hiç olmazsa "sebebi"ni...

Türk toplumunun bütün problemlerinde yatan büyük hastalık:

Hukuk duygusunun noksanlığı.

"Adalet duygusu" değil, "Hukuk duygusu"... Adalet duygusu, yani haklı-haksız fikri, en ufak, en geri cemiyetlerde bile vardır; fakat, adalet duygusunun kalıplaşmış, şekillenmiş, umumî zihniyetini aksettirmesi lâzım gelen "hukuku" hissetmemek... Hukuk duygusu olan yerde, kanunlara uymak, kanunların hükümlerini yerine getirmek, "hukuk" denen kaideler yekûnunun "mutlak ve mübarek" bir şey olduğuna inanmak, nefes alıp su içmek gibi, tabîi bir şeydir.

İşte bu, bizim memleketimiz için zor, hattâ, şimdilik diyelim, maalesef imkânsız bir şey gibi görünüyor. Biz, hukukun içinde değil, yanında, "hile-i şer'iyyeler" ile yaşayan bir topluluğuz. Hukuk kaidesi karşısında sarfettiğimiz gayret, hukuka "uymak" için değil, hukuku aldatmak, hukukun kenarından dolaşmak, hukuktan "kurtulmak" içindir.

Böyle bir meselede ben, insanları suçlamak istemem. Hukuk, herkesin istediği, istemesi gerektiği, kaideler olması icab ettiğine göre, eğer bir toplumun çok büyük ekseriyeti bu kaideden kaçmağa, bu kaideleri aldatmağa çalışıyorsa, kabahat başka yerde aranmalıdır.

Hukuk, hayat hadiselerinin bir nizamıdır; ve bir hukuk sistemi, muhatabı olan cemiyetin âdetlerinden, zihniyetinden çıkar, O zaman, kaidelere uymak normal bir şey olur, halbuki bizde, bu bakımdan hususî bir durum vardır: Türkiye'de, hukukun hayata değil, tam tersine hayatın hukuka uyması lâzım geldiği kanaati, öteden beri zihniyetimize hâkimdir.

Bunun, başlıca iki sebebi vardır:

Evvelâ, hukukumuz, çok uzun devirlerden beri, kendi içimizden çıkmamış, ya "İslâm Hukuku", veya "İsviçre Hukuku" olarak yabancı muhitlerden alınmıştır. Binaenaleyh bu hukuk, bizim âdet ve zihniyetimize uymaz. Bilakis bize, yeni âdetler, yeni bir zihniyet aşılamaaya yarayan bir "vasıta" olur. Hayatımızın istikameti, hukuk kaidelerinin neler olacağını göstereceğine, bir yerlerde bulduğumuz hukuk kaideleri, bizim hayatımıza istikamet vermeğe çalışırlar.

Saniyen, bizde uygulanan hukuk sistemini kabûl veya iktibas eden zümre, daima, küçük ve münevver denilen bir zümre oldu; ve daima o küçük zümrenin zihniyetine uydu. Hukukun asıl muhatabı olan büyük kütle, bu hukuk sistemi seviyesinin çok uzağında kaldı; o sistemin kaideleri ile bu kütlenin gerçekleri arasında, irtibat kurulamadı. Adetâ, hukuk kaideleri "geri kalmış" dediğimiz insanların "terbiye edilmesi" için konmuş oldu. Hukukun bir nevi "terbiyevî" fonksiyonu olduğu inkâr edilemezse de, sistematik bir şekilde akıntının tersine cereyan etmesi, o hukukun yerleşmesini imkânsız hale koyar, hile-i şer'iyye'lere baş vurdurur; hukuk kaidesi, uygulanması değil, kaçınılması gereken bir hale gelir; netice olarak, hukuka olan itimadı ortadan kaldırır. Bizde vaziyet böyle olmuştur.

Hile-i şer'iyye o kadar kanımıza işlemiştir ki, kanunu kaleme alanlar kaçamak noktalarını da metnin içine koymayı ihmâl etmezler. Yeni çıkan bir kanun tetkik edilirse, ya istisnâ bir hükmün veya geçici bir intibak maddesinin, kanunun diğer taraflarını iptal ettiği görülür. Veyahut kanunun müeyyidesi, kimsenin canını yakmayacak kadar zayıftır. En azından bir "af" çıkar, "kader kurbanları" kurtarılır. Kanun değil, "Kader"!!..

İman nikâhı yasaktır. Öyle bir nikâhtan doğanların nesebi gayrı sahihtir. Hepsî "affedilir".

1830'da Fransa, Cezair'i işgal ettiği zaman, orada Medeni Kanunu (Code civil) uygulamak, "imam nikâhı"na son vermek istedi. Bulduğu tedbir, son derecede basit ve tesirli oldu: Böyle bir nikâhı kıyan "İmam" ı, doğduğuna pişman olacak kadar cezalandırdı: İmam, ne hüsnüniyet iddiasında bulunabilirdi, ne de cehalet gibi bir mazereti olabilirdi.

Avrupa'nın pek çok şehirlerinin, bazı sokaklarında "durmak yasaktır" manasına gelen, çift çaprazlı trafik işaretleri vardır. Yine Avrupanın bir çok şehirlerinin bazı sokaklarında, park eden arabalardan "park parası" alınır. Bizim evin önündeki sokakta, "Durmak yasaktır" levhası ile "... Belediyesinin emri ile ücret alınır" ihtar yazılı levha, kucak kucağa kaldırımında durur. Devlete "çifte" gelir: Belediye görevlisi "park parası" alır, trafik polisi de "ceza"...

ONTARIO (KANADA) VADİSİNDE

KADİRŞİNASLIK ÖRNEĞİ

Op. Dr. Asiret ALINÇ

Bu yazıda, 14 Haziran-28 Temmuz 1989 tarihleri arasında yaptığım Kanada seyahati hakkında intibalarımı nakletmek istiyorum.

Benim gittiğim günlerde, Ontario B.L.'sı da bizim gibi tatile girmişti. Bu nedenle, Torontoda, damadım Volkan K.'in çalıştığı ve de görevli olduğu 86 No. lu Wilson Muh. L.'sinin çalışmalarına iştirak etmek mümkün olamadı. Bu arada Wilson Muh. L.'sı Üs. Muh.'i Charles Braten K., şahsı ve Locası adına, başta Üs. Muh. Hayati Sevgen K. olmak üzere, Sezgi Muh. L.'sı K.'lerine sevgi ve saygılarını yolladılar.

Loca ismini, Ontario B.L.'sinin kurucularından ve Locanın ilk B.Üs.'i olma şerefine nail olan William Mercier Wilson'dan almıştır. William Mercier Wilson, on sene süre ile devamlı B.Üs.'lık yapmış ve çok enteresan bir tesadüf eseri, ofisinde ölen ilk B.Üs. olmuştur. Bugün Ontario B.L.'sına bağlı 205 Loca vardır. Wilson K.'in bu Localardan pek çoğunun kurulmasında önderliği ve çalışmaları olmuştur. Bugün Kanada'da onun adına kurulmuş üç Loca vardır. İşte Toronto'daki 86 No.lu Wilson Muh. L.'sı bunlardan biridir. 1922 yılında, adına, Simko'nun birkaç mil güneyindeki burunda bir Abide dikilmiş ve oraya şu satırlar yazılmıştır : «Kanada Büyük Locasının kurucusu ve on yıl süre ile Büyük Üstadlığını yapan, Şubat 1875'te 62 yaşında

ölen William Mercier Wilson Birader tam anlamı ile dürüst bir insandı, ona ve hatıralarına minnettarız.»

Bunları anlatmamdaki gaye, Masonluğun ne denli büyük bir meslek olduğu ve kendini bu mesleğe adayan ve yıllarını insanlık mabedinin yapılmasına vakfedenlere de K.'lerinin gösterdiği kadirşinaslık örneğidir.

Bu arada, Kanada'nın ilk kurulan Localarından olan (1840) ve halen bir Mason müzesi haline getirilmiş ve halka açık olan «Black Creek» Locasını ziyaret etme imkânını buldum. Bu benim için mutlu bir tesadüf idi. Toronto'nun bu ilk yerleşim bölgesi, halen o devrin giysileri ile turistlere hizmet veren eski ve şirin bir 19. asır Amerika kasabası idi. Bu kasabanın girişindeki ilk bina «Black Creek Mason Locası» idi. Bu Loca 1899 yılına kadar faaliyette bulunmuş, 1981 yılında da Ontario B.L.'sinin 116.000 dolar sarfı ile ilk inşa edildiği Woodbridge şehrinden (ki bugünkü kurulu olduğu yere 10 km. mesafede bulunuyor) taşınarak getirilmiş ve restore edilmiştir. 29 Eylül 1984 tarihinde de Ontario B.L.'sı Üs. Muh.'i R.E. Greshaw ve B.L. görevlileri tarafından açılmıştır.

Bir ülkede fikre gösterilen saygının eser ve sonuçlarını, dolayısıyla Masonluğa verilen değer ölçülerini bu yazımla sizlere nakletmeğe çalıştım.

BUGÜNÜN MASONLARI İLE NELER YAPILABİLİR?

ELBERT BEDE

Hür Masonluğun kökenlerinin çok eski zamanlara dayandığının kanıtlanması uğruna, bugüne dek çok zaman ve güç harcanmıştır. Biz Masonlar, söz gelimi, toplantılarımızın eski günlerde Süleyman Mabedi'nde yapıldığını, Hazreti Süleyman'ın Masonluğun seçkin bir koruyucusu olduğunu, tarihte adı geçen daha pek çok mevki sahibi kişinin, birçok hükümdarın, Masonluk sırlarına eriştiğini belirtmekten büyük onur ve kıvanç duyarız.

Bunların hepsi elbette, oldukça ilgi çekici, üzerinde tartışılması yararlı olacak konulardır. Ama bana sorarsanız, Hür Masonluğun tarihsel kökenleri üzerinde buna zaman harcanmasından yana değişim. Bana göre, Masonların bir vakitler, toplantılarını gerçekten "Büyük Beyaz Tapınak"ta yapmış olup olmadıklarının, ya da Kral Süleyman'ın gerçekten Masonluğun koruyucusu olup olmadığının araştırılması pek de büyük önem taşımaz, taşımamalıdır.

Bu saydıklarım ile ve benzerleriyle, durmaksızın kafa yorulmasından yana değişim. Bunların, biz bugünün Masonlarını ya da bu yönde geliştireceğine, değiştireceğine, inanmıyorum; asıl inandığım, bugünün Masonları eliyle neler yapılabileceği konusu üzerinde düşünmek, bundan yararlı sonuçlar çıkarmak gereğidir.

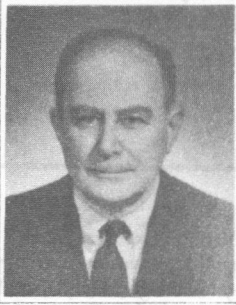
Sizler de, ben de elbette, Masonluğun parlak geçmişinden dolayı gurur duyarız. Birçok büyük insanı arasına almış olan

"Kardeşlik Zinciri"nin bir halkası olmak, size de, bana da mutluluk ve onur verir. Öyle ama, bugün, yalnızca geçmişle yaşamakla yetinmeyiz. Geçmiş günlerde, o kardeşlerimizin kazandığı büyük başarıları, verdiği hizmetleri sayıp dökmekle yetinmenin doğru olmadığını bilmeli, buna inanmalıyız.

Kısacası, geçmişte yaşamak yeterli değildir bizler için. Bugün, yönetimin bütün alanlarında, en yüksek görevlerde bulunan, büyük sorumluluklar yüklenmiş kardeşlerimiz vardır. Onlar, görevlerini Masonluğa en uygun biçimde yürütmekle yükümlüdürler.

Çevremizi saran bütün dogmaları, içinden yetişenlerce bile kendisine saldıran onca kuruluşumuzu göz önüne alarak, başarabileceğimiz işlerin sınırı olmadığına inanmalıyız. En elverişli zamanda, bütün gücümüzle, ilgili olduğumuz toplum ve siyasi alanlarda çaba göstermezsek, bizden öncekilerin oluşturdukları şanlı geçmişe yakışır davranış içinde sayılmayız. Bugünün Masonları, o hizmetleri yerine getirmekte en az geçmişteki kardeşleri kadar sebatlı, kararlı olmalıdırlar. O görevleri yürütürken, en az onlar kadar gözüpük davranmalı, fırsatları değerlendirmelidirler.

(Çev. Üner BIRKAN)

MASONLUKTA TEMEL TAŞLAR

BİR MASON NASIL OLMALIDIR?

Raşid TEMEL

- ◆ Toplum ona saygı duymalıdır.
- ◆ Etrafına yardımdan kaçmayıp, yarar sağlamalıdır.
- ◆ Kişinin hürriyetine saygılı olmalıdır.
- ◆ Onurun, aydın bir örneği olmalıdır.
- ◆ Evrenin Ulu Mimarına inanmalıdır.
- ◆ Kişilerin haklarını tanımalıdır.
- ◆ İnsanoğlunun yaptığı işlerin tarihine değer vermelidir.
- ◆ Aile fikrinin özgürlüğünü desteklemelidir.
- ◆ Uygar kültürün ve sosyal uyuşumun temelinde canlı bir taş olmalıdır.
- ◆ Aklı başında ve mantığın somut örneği olmalıdır.
- ◆ İhtiyacı olanlara yardımcı olmalıdır.
- ◆ Eğitim ve emeğin ürünü olmalıdır.
- ◆ Yaşamda görünümün ruhu olmalıdır.
- ◆ Toplumun barışsever bir bireyi olmalıdır.
- ◆ Toleranslı, anlayışlı ve cömert olmalıdır.
- ◆ Tam ve mükemmel olmayabilir ama, durmadan daha iyi olmaya çalışmalıdır.

FRANZ LISZT

❖ MASONLUĞA MÜRACAATI ,

❖ TEKRİSTEKİ VASIYETNAMESİ

❖ BİJULARI ve FAHRİ ÜYELİKLERİ

Lennart RABES

Liszt'in hayata bakışı, karakteri ve gerektiği zaman yardım elini uzatmaya hazır olması, onu masonluğa kabul edilmeye uygun bir kişi kılardı. Aralarında Wilhelm Speyer ve tekrisinde hazır bulunan Prens Felix von

Lichnowski de dahil olmak üzere, birçok mason arkadaşları vardı. Liszt, masonluğa teklif edilmesi için, 10 Eylül 1841 yılında, Frankfurt-am-Main vadisindeki *Eklektischen Freimaurerbundes* Büyük Locasının, Büyük Üstat Kaymakamı olan Wilhelm

Speyer'e şu mektubu yazdı:

«Sevgili Arkadaşım,

Bu şarktaki kıymetli ve muhterem zur Einigkeit Locasına kabulümü destekleme lütfunda bulunmanızı rica ederim.

Sevgiler
Franz Liszt

Not: Franz Liszt, Adam Liszt'in oğlu, 22 Ekim 1811'de Raiding (Oedenburger Cometat) doğumlu, Katolik, Paris'te mukim.»

Talepname, L.'nın 18 Eylül 1841 tarihli celsesinde okunmuş ve akabinde bir skrüten yapılmış. Talepname, halen bugün Almanya'da kullanılan biçimde, matbu bir form, metin de aynı. Liszt ayrıntıları kendi elyazısı ile doldurmuş ve içinde şunlar okunabiliyor :

«Frankfurt'ta, zur Einigkeit Locasına hitaben müracaat formu: Raiding'de, (Oedenburger Cometat) 1811'inci yılın 10'uncu ayının 22'nci günü doğmuş, Adam Liszt'in oğlu ben, Franz Liszt, Katolik ve Paris'te mu-

kim, arkadaşım bay Wilhelm Speyer'e bildirdiğim Mason olma arzusun, kendi hür irademle olduğunu temin ve teyit ederim...»

Formun sonu da şöyle : «1841 yılının, 9'uncu ayının 18'inci günü kendi elimle imzaladım. Franz Liszt»

Almanya, İsviçre, Avusturya(*) ve başka memleketlerde, adayın üç suale yazılı olarak cevap vermesi usuldendir. Bu cevaplar L.'da okunur ve tatmin edici bulunursa, harici tekris edilebilir. Liszt'in de bu imtahandan geçmesi gerekmişti; halen bugün dahi sorulmakta olan sualler ve Liszt'in bunlara verdiği cevaplar aşağıda görülmektedir :

❶ İnsanın, Hayattaki amacı nedir?

İnsanın amacı, Hakikat, Fazilet ve Güzellikte mümkün olan herhangi bir mükemmeliyete -imkânları dahilinde- ulaşmaya çalışmakla Yaradanı ile bir birlik aramaktır.

❷ Ruhunuz, kalbiniz ve maddî refahınız için Masonluktan ne bekliyorsunuz?

Yukarıdaki amaçların tahakkukunda birleşen, iyi ve adil insanlar topluluğuna gireceğime inanıyor ve ümit ediyorum.

Aklımın gelişeceğine ve kardeş ellerin tehlike ve zorluklarda destek olacağına inanıyorum.

❸ Masonluk sizden ne bekleyebilir?

Masonluk, beni hem sözlerim ve hem de yaptıklarımla, bütün iyi işlerine katıldığımı ve değerli toplantılarına iştirake hazır olduğumu görecektir. Derin bilgeliğine saygı ile inandığım Masonluk, dini ve siyasi inançlarıma ters düşmeyen ve şeref ile vicdanıma aykırı olmayan her konuda, beni itakâr bir üye ve arzulu bir Çırak olarak görecektir.

Din adamı, bestekâr ve piyanist, Franz Liszt'in adı, o dönemin basının-da sık sık yer almakta idi. En önemli makalelerden biri de 6 Mayıs 1899 tarihinde, *Bauhütte*'de, Adolf Mirus K. imzasıyla yayınlanmış olanıdır:

(*) Sualler biraz değişik olmakla beraber, bu usulün bizde de mevcut olduğunu hepimiz yaşamış bulunuyoruz.

«Liszt masonik hayatında çok faal idi ve bu Loca diplomaları, beratları ve bijuları ile ispatlanabilir.

- I. Liszt, Iserlohn'daki *zur deutschen Redlichkeit* L.'sının şeref üyesi idi.
- II. 22 Şubat 1842'de, Berlindeki Üç Glob Millî Ana Büyük Locasının şeref üyeliğine seçilmişti.
- III. 15 Temmuz 1845'te Zürich'teki Alpina Büyük Locasının şeref üyeliğir seçilmişti.

Liszt'in Loca Bijularının bazıları, Goethe'nin de üyesi bulunduğu, Weimardaki *Amalia* L.'sında bulunuyordu. Ancak, Nazilerin Masonluğa olan düşmanlıkları ve Weimar'ın halen Doğu Almanya'da bulunması dolayısı ile, bijulardan hiç iz kalmamıştır.

Bijular şunlardan ibaret idi :

- IV. 1812 yılından, 3 bronz Rus bijusu
- V. Bir Fransız L.'sının bijusu; ortasında tokalaşan üç el bulunan bir haç; üstte Fransız kartalı.
- VI. Berlin'deki Büyük Locadan bir Üstat Mason bijusu.
- VII. Batı Almanya'daki Solingen vadisinden *zu den 3 Schwertern* L.'sından iki biju. Sarı bir kurdeleye asılı ve üstünde mavi mine üzeri altından bir taç bulunan bir «W».
- VIII. Mavi kurdeleye asılı *zur Einigkeit* L.'sının bijusu.
- IX. İserlohn'daki *zur deutschen Redlichkeit* L.'sının şeref üyeliği bijusu.

Ars Quatuor Coronatorum
Sayı 96, 1983'ten
kısaltarak tercüme : E.M.

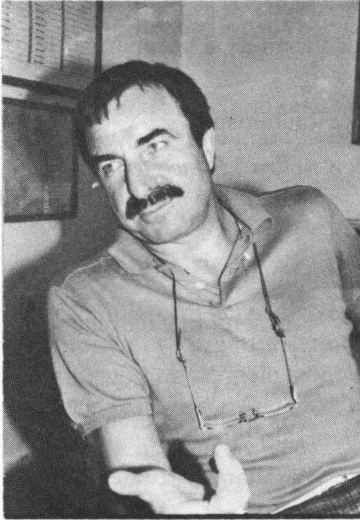
SANATKAR KARDEŞLERİMİZ (13):

ZAFER ERGİN

Sinan GÜRMEN

○ Zafer kardeşim, sizin odanızda bulunduğum sürece devamlı telefonlar çaldı, gelen giden oldu; odanızın konumu, dekorasyonu idari bir görevde olduğunuzu anlatıyor. Nedir bu göreviniz?

○ Ben devlet tiyatrosu sanatçısıyım. Fakat 10 Şubat 1988'den bu yana

***İstanbul Devlet Tiyatrosu
Müdür ve Sanat Yönetmeni
Zafer Ergin K.***

İstanbul Devlet Tiyatrosu müdür ve sanat yönetmenliğini de üstlendim. Bu benim pek arzulamadığım bir görev ama başarmaya çalışıyorum ve de yakında bu görevi bir başka arkadaşına devredeceğim. Nedeni bu idari görev benim sanatsal görevimi yerine getirmeme oldukça engel oluyor, yeteneklerim her ikisini birden yürütmeye yeterli değil, bunun için sanatı idareye tercih ediyorum.

○ Bu pek yetenekle ilgili değil kardeşim, sanatçılar oldum olası idarecilikten pek hoşlanmamışlardır. Zafer kardeşim sizin sesinizi özellikle milyonlarca TV seyircisi tanıyor ve seviyor. Film ve dizilerdeki dublajlara nasıl fırsat buluyorsunuz?

○ İdari görevimden o çalışmaları da oldukça zor yapıyorum. Yeni yeni bazı dizilerde arkadaşlarımın ısrarı ile konuşuyorum; onlar da benim zaman kısıtlığıma uymaya çalışıyorlar.

○ Dublajlarda tiyatro yaptığınızı hissediyormusunuz?

○ Tiyatro yaptığımı hissetmiyorum, bu tiyatronun dışında bir şey. İlginç yanı çok ünlü sanatçıların ünlü filimlerini seslendirirken bu sanatçıların oyunculuğu ile çok yakından beraber oluyorsunuz, bu keyif veriyor. Ve de onların oyunculuğunun ses bölümünü Türk seyircisine aktarabilmek için çaba gösteriyorsunuz. Tabii bunu yaparken mutlaka sanat birikimimden, tiyatrodan yararlanıyorum.

○ Bize tiyatro ile ilgili kısa bir özgeçmişinizi de verebilir misiniz?

○ Ankara'da doğdum, ilk, orta, lise, üniversite hep Ankara'da okudum. Üniversiteye klasik filoloji ile başladım, bir süre sanat tarihi bölümünü tercih ettim, sonra dışardan bitirme imtihanlarına girerek Devlet konservatuvarı tiyatro bölümünü bitirdim.

Tiyatro çalışmalarına lise çağında, 1954 yılında kurduğumuz Tiyatro Sevenler adındaki cemiyette başladım. Kendi çabalarımızla senede bir defa da olsa oyunlar sahneye koyup oynuyorduk. Sonra üniversite döneminde devlet tiyatrosunun çocuk oyunlarına figüran olarak girdim, nihayet konservatuvarın bitiminde 60-61 döneminde Devlet tiyatrosu ailesine katıldım. O tarihten 83 yılına kadar Ankara Devlet Tiyatrosu sanatçısı olarak çalıştım, 83 yılından bu yanada İstanbul Devlet Tiyatrosu sanatçısıyım. Sahnelenen tiyatro oyunları yanı sıra radyo oyunları, radyo şov programları, TV dublajları, TV oyunları, TV dizileri ve hep tiyatro oyunculuğu ile bugünlere geldim.

○ Sanat hayatınızda size daha nice çalışmalar dilerim. Zafer kardeşim masonluğa nerede ulaştınız?

○ 1973 yılında, Ankara'da Yıldız Muh. Locasında gözlerimi açtım. Mason olduğum zaman tanıdığım masonlarla masonluğu tam olarak bağdaştırmıştım; aydınlık, ışıklık kimse-

lerdi. Size bir gerçeği söyleyeyim: 1973 yılından bu yana bir tek hariciyi masonluğa teklif etmiş değilim. Nedeni de bu meslekten o kadar çekiniyor ve ona o kadar değer veriyorum ki, her an yanlış yapmanın azabını taşıyabiliyorum diye düşünüyorum. Ya benim teklif ettiğim harici bu topluluğa layık değilse ne yaparım, ne kadar mahcup olurum diye düşünüyorum ve onun için bu konuda kılıcımı çok dikkatli tutuyorum.

○ Bu sözleriniz şu ana kadarki konuşmamızın en anlamlı bölümü, lütfen devam ediniz kardeşim.

Sonunda 73'ten bu yana en dikkatli bir şekilde mesleğin bir üyesi olmaya çalıştım ve bunun için masonlukta 3 dereceden fazlasına gerek yoktur şeklindeki kanaatime ulaştım, hatta ben masonlukta kardeşlerimin bana lütfettiği, 75'ten beri taşıdığım üstatlık onurunu dahi bir çırakmışım gibi taşıyorum. Ne varki siz haricileri masonluğa alırken eleğin deliklerini fazlası büyük tutuyoruz ya da elekte bir yırtık varda oradan yontulmasına imkan olmayan bazı taşları kaçıyor diye düşünüyorum ve mabedimizdeki yaşantımızda huzurumuzun ve inancımızın bozulmaması için kardeşlerime şu telkinde bulunuyorum: Bir biz masonlar varız, birde yüce masonluk var, bu ikisini birbirinden kesinlikle ayrı düşünmekte yarar var. Bizler bu ulu mesleğe uygun olmak için çalışan insanlarız. Hepimizin çabası ve gücü değişik. Kimimiz bu ışığa

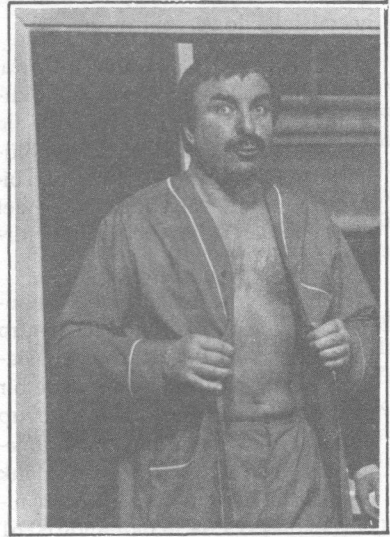
çok daha yakın yaklaşabiliyoruz, ondan ışık alıp verebiliyoruz, bazıları-mızsa yaklaşmıyoruz. Bir kardeşimin benzetmesi çok hoşuma gitmişti: Masonluk büyük, güzel, henüz yeterince incelenmemiş sert, yontulmuş, cilalı bir masa. Bizlerse Bursa yapısı bıçaklarımızla bu masayı kurcalıyoruz; bıçaklarımızı çok akıllıca masaya sürtersek bıçaklarımız bilenir ama masayı bozma çabasına girersek masaya hiçbir şey olmaz, sadece bıçaklarımız bozulur, kırılır. Efendim Yıldız Locasından sonra Ankara'da İlke Muh. Locasının kurucusu oldum. Daha sonra İstanbul'a yerleşince, Ankara'dan gelen kardeşlerimizle Anadolu Muh. Locasını kurduk ve hala onun üyesi olma şerefini taşımaya çalışıyorum.

○ Zafer Ergin kardeşim bu kısa söyleşide dile getirmek istediğimiz son bir söz.

○ Tanrı şu son günlerde hepimizin yardımcısı olsun.

○ Amin.

○ Birde İstanbul için bir dileğim, tabii ki ne ilk kez, ne son kez ben söylüyorum ve işin ekonomisinin ne kadar ağır olacağını ve kardeşlerime düşen payın nasıl bir yük olabileceğini biliyorum ama sordunuz diye bir istek olarak dile getiriyorum. Kardeşle-

Zafer Ergin K., İonesco'nun «gergedan» oyununda.

rimin trafik kargaşasından kısmen kurtulabilmeleri, geliş gidişlerin kolaylaşması, zaman kaybının azalması ve dolayısı ile devamların artması için, başta karşı yana da olmak üzere değişik semtlerde mabetler açılmasında büyük yarar görüyorum.

○ Dileyelim ki en kısa zamanda gerçekleşebilsin. Zafer kardeşim bu kısa söyleşide az da olsa sizi ve düşüncelerinizi tanımak fırsatını bulduk, size teşekkür ederim.

○ Ben teşekkür ederim kardeşim.

Esas Dayanak ;

SEMBOOLİK LOCALAR

C. Fred KLEINKNECHT
A.B.D. Güney Jüridiksyonu
Yüksek Şurası
Hakim Büyük Amiri

Masonluğun bütün bünyesi Sembolik Locaya dayanmaktadır. İyi insanlar Cemiyetimizin ideallerini burada öğrenirler. Burada Frımasonluğun ateşine kapılırlar. Masonluğun hakikaten ne olduğunu, Kardeşlerinden, burada öğrenirler.

Hiç düşünmeden hepimiz aynı şekilde düşünürsek, bu bir askeri sistematiktir. Arzumıza karşı, hepimiz baş eğersek, bu istibdattır. Ama, hepimiz kendi hür rıza ve arzumızla mutabık olursak, bu hürriyete dayalı uyumdur. Hiç bir şüphe yok ki bu sonuncusu, Masonluğun birlik idealidir.

Bu uyumda çatlaklar yaratmak, Cemiyetimizi zayıflatır. Masonluğun temel taşı birliktir. Başkalarının uzun zamanlardan beri üzerinde inşa ettikleri bu sağlam temele halel getiremeyiz- getirmemeliyiz.

Shinerlerin, Skoç veya York Riti üyelerinin, Tampliyelerin veya Masonlukla müttefik herhangi bir cemiyetin yaptığı sayısız hayır işleri, bu kişiler iyi insan ve kendilerini bu davalara adanmış Masonlar olmasalardı, neticeye ulaşamazdı. Peki, bu insanlar bu hevesi ve bağlılığı nereden edinirler? Cevap herhalde mesleğimizizin öz çekirdeği, Sembolik Localar olmalı.

Bazı insanlar, Masonluğun bir kolunu o kadar cazip buluyorlar ki, esas gövdeyi ihmal edebiliyorlar. Oysa hiç bir dal, gövdeden uzakta gelişemez.

Shrine olsun, York riti veya diğerleri olsun, Masonluğun her uzantısının esas ihtiyacı, hem kalplerinde hem de ruhlarında Mason olan insanlardır. Ve bu değişim, Masonluğun kökü ve merkezi olan Çırak-Kalfa-Üstat L.'sında oluşur. Bu sihir, yalnızca bir dalda yaratılamaz. Mason olma, felsefi derecelere intisab, paramasonik hayır teşkilatlarında çalışma - bütün bunlar normal bir gelişmedir. Bu birliği dağıtmamalıyız. Yoksa, Frımasonluk, herbiri kendi projelerine dalmış, ancak, Sembolik Locaların kurduğu temel bağdan yoksun, birçok yan veya tali teşekkülle-re dağılır.

Oyleyse, büyük mesleğimizi zayıflatmıyalım. Birlik, hüsnüniyet ve çalışma ile bir araya gelerek, yarın daha da kenetlenmiş bir Masonluğun şanına ulaşalım.

(Geçmiş sayılarımızda bahsettiğimiz, Shiner üyelerinden Mason olma şartını kaldırma teşebbüsü üzerine kaleme alınmış olma ihtimali kuvvetli olan bu yazı, The New Age dergisinin Haziran 1989 sayısından kısaltılarak adapte edilmiştir. EM.)

OSMANLILARDA MASONLUĞA AİT İLK KAYITLAR (4)

ESRAR-I FARMASON

(Devam)

Kitap özetle şöyle devam ediyor:

Bu cemiyet Avrupa'da ilk defa ortaya çıktığı zaman fesat menbaı olduğu ve memleketin emniyet ve asayiş için zararlı bulunduğu görüldüğünden derhal kapatılıp mensuplarına ağır cezalar verilmek istenmişse de, evvelce cemiyete girmiş olan bazı nüfuzlu kimseler sebepile bundan vaz geçmiştir. Bugün Rusya, Avusturya ve İtalya'dan başka memleketlerde açık olarak toplanıp "icra-yı âyin" ederler.

1849 senesinde Paris'te yayınlanmış olan ve muhtelif milletlerin mezhep ve itikadlarından bahseden "Mecmua-i Alem-i kelâm" (?) adlı bir kitaba göre, farmason cemiyeti kurulduğu günden bu güne kadar gaye ve maksadını yabancılardan saklamıştır.

Tarihçilerden bazılarına göre mevcut mezheplerin hepsini ortadan kaldırmak isteyen bir topluluktur, bazılarına göre, bütün dünyadaki mutlakiyet idarelerinin ilgası ile yerine cumhuriyet idarelerinin kurulmasına çalışan, zevk, safahat ve içkiye düşkün her sınıf insandan mürekkebbir cemiyettir, bazıları da bunlara sihir, kimya ve simya ile uğraşan kimseler nazarı ile bakmaktadırlar.

Çıracık ve Yoldaş denen farmasonlara tebliğ olunan esrarın önemi yoktur. Bu cemiyetin görünürdeki maksadı, belli vakitlerde üyelerinin bir yerde toplanarak içlerinde muhtaç vaziyete düşmüş kimse varsa buna yardım etmekten ibarettir.

Cemiyet ilk kurulduğu vakit yabancılardan saklanacak bazı sırları var idiyse de şimdiki halde böyle bir sır yoktur. Olsa bile bu sır, âdî farmasonlara söylenmemektedir. Bu sırrın, cemiyetin en yüksek rütbelerini alanlara mahsus olduğu bilinmektedir.

Farmason cemiyetinin kuruluş bahsine gelince, bazı farmason tarihçilerinin iddialarına göre bu cemiyeti **Süleyman bin Davud** tesis etmiş, bazılarına göre **Nuh**'un gemisinin inşası için çalıştırılmış olan marangozlar tarafından teşkil edilmiş, bazılarına göre de **Adem** tarafından kurulmuştur; başka tarihçilere göre de bu cemiyetin tuttuğu yol, putperestlerinkidir.

Doğrusu budur ki, bu cemiyet 1600'den sonra İngiltere'de teşekkül etmiştir ve üyelerinin çoğu "frimason" denen marangozlardan ibaret olduğundan, bunlara mahsus olan **gönye tahtası ile çekiç ve mala ve alet-i tenasüliye**yî kendilerine alâmet-i fârika ittihaz etmişlerdir.

Bu cemiyetin üyeleri, **çırak, yoldaş ve üstad** olmak üzere üç sınıftan ibarettir.

Kitabın "Birinci madde" diye belirttiği kısım, bir münkir'in (1) cemiyete nasıl kabul edilip çırak sınıfına alındığına dairdir:

Farmason cemiyetinin usul ve nizamına göre işbu cemiyete dahil olmak arzusunda bulunan şahıs sinn-i rüşde baliğ ve ahlâk-ı hasene ile muttasîf olup su-i şöhret ve alil-el-vücut ve ahmak olmamak lâzımdır.

Bu şahsı tanıyan bir farmason, adını ve vasıflarını yazdığı bir pusulayı, **teklifat torbası** denen bir torba veya kutuya atar. **Lonca odası'nda Muhterem** denen lonca reisi pusulayı alenen okur ve üyelerin oyuna müracaat eder. Kabul edenler kendilerine ibraz olunan torbadan beyaz bir yuvarlak, itirazı olanlar ise, siyah bir yuvarlak alıp rey torbasına atarlar.

Yuvarlakların hepsi beyaz ise gereğinin yapılmasına karar verilmiş olur; üç yahut daha fazla siyah yuvarlak çıkar ise bu şahıs red edilir ve bir daha kabul edilmez; bir yahut iki siyah yuvarlak var ise, bir ay sonra bir daha oylanır. Bu bir ay zarfında olumsuz oy kullanan üyelerin **Muhterem'e** bunun sebebini söylemeleri, cemiyetin usul ve nizamlarındandır.

Muhterem red sebeplerinin doğruya yakın olduğuna kanaat getirirse bir ay sonraki toplantıda teklif oylanmaz ve red edilmiş olur. **Muhterem**

(1) Farmason takımı kendilerinden gayrısı her kim olur ise olsun cümlesini münkir-i hakikat (hakikati inkâr eden) addeyledikleri cihetle henüz cemiyetlerine dahil olmayanları alet-i lak münkir namıyla yad ve nezâr (?) ederler. (El-mütercim).

kendisine bildirilen sebepleri kâfi görmezse, red oyu verenleri vaz geçir-meğe çalışır, kendilerini ikna edemezse lonca toplantısında üyelerin oyu-na müracaat eder ve çoğunluğun kararı müsbet olursa, **Muhterem, mün-kir**'in ahlâkının tahkiki için üç karındaş tayin eder.

Teklifat torbasına atılan bu karındaşların tahkikat lâyihaları loncada okunur. Bu malûmat, şahsın aleyhinde ise teklif, oylanmadan reddedilir. Aksi halde gizli oya müracaat edilir, ittifakla kabul edildiği takdirde **mün-kir**'in bir ay sonra kabulüne karar verilir. **Münkir**'i Lonca'ya teklif eden ka-rındaş getirmez, bu işi münkir'in tanımadığı birisi yapar ve kendisini siyah eşya ile döşenmiş bir odaya götürür. Kitap, **Mülâhazat odası** dediği bu odayı ve duvarlarındaki yazıları anlatıyor. Daha sonra, **münkir** bu odada vasiyetnamesi ile birlikte, insanın **Hâlik-i kâinat ile ebnâ-yı cins ve kendi nefsi** hakkındaki vazifelerinin neden ibaret olduğu hakkındaki suallerin cevaplarını yazar.

Münkir, mülâhazat odasında beklerken farmasonlar lonca odasında müzakerelere başlarlar. Lonca odasının dört duvarının her birine doğu, güney, batı ve kuzey kelimelerinden biri büyük harfler yazılmıştır...

(Locanın tarifinden sonra)

Garp duvarı ittisalinde ve kapının iki tarafında tunçtan yapılmış iki direk vaz olunup bu direklerin başlarında ağızları açılmış bir nar mey-vesi tersim kılınmıştır. Sol direkde J harfi ve sağ direkde dahî B harfi ter-sim kılınmıştır. İşbu harfler Süleyman aleyhisselâm mabedinde vaz olunan direklere mahsus Yaşin ve Boas isimlerinin ibtidaki harfleri olup direkler ile başlarındaki ağızları açılmış nar meyveleri dahî alât-ı tenâsüle bir alâmet-i mahsusa addolunur.

Bu direklerin yanında birinci ve ikinci Dideban (gözcü, kollayıcı, nâzır) namile birer memur bulunup... farmasonların alâmet-i mahsusa-sından olan bir takım alât-ı neccârîye (dülger aletleri) vaz edilmiş olduğu halde gerek Muhterem'in elinde ve gerek memurların ellerinde hizmet-lerine alâmet olmak üzere birer çekiç bulunur.

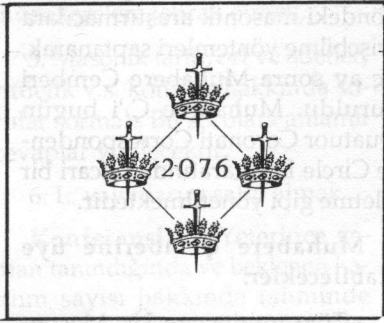
... **Muhterem** denen lonca raisi ile iki Dideban, loncanın **Envar-ı sülü-sesi** adını alır. Bunlardan başka, katoliklerin Sen Jan gününde gizli oyla se-çilmiş bulunan, bir takım Lonca memurları daha vardır. Bu memurlar lon-canın **vâızı, serkâtibi, hazine-darı, müvezzii, muhammin, teşrifatçı, mü-hürdar, evrak müdürü, mimarı, muhafızı** yani bekçisinden ibaretdir.

(Devam edecek)

ARAŞTIRMA LOCALARI

QUATUOR CORONATI L.

Derleyen
Celil LAYIKTEZ

İngiltere Birleşik B. L.'sına bağlı 2076 sayılı Quatuor Coronati L.'si 1884'de, aşağıda isimleri verilen 9 K. tarafından kuruldu: Sir Charles Warren, W. H. Rylands, R. F. Gould, Rev. A. F. A. Woodford, W. Besant, J. P. Rylands, S. C. Pratt, W. J. Hughan ve G. W. Speth. Bunların hepsi âlimdi ve aralarında zamanın en büyük mason tarihi araştırmacıları bulunuyordu.

Amaçları, her yöndeki K.'lere araştırma sevgisini aşlamak; FM.luğun tüm vechelerinin tetkik edilmesini, L.'larda konferanslar tertip ederek eleştiri ve müzakereyi teşvik etmek ve dünyada dağılmış araştırmacı masonların dikkatini çekerek, katılımlarını sağlamaktı.

Bu yaklaşım, geçmiş yazarların hayalci yazılarına dayanan temelsiz inançları bir kenara iterek, masonluk tarihi araştırmasında yeni bir stil yarattı ve bu nedenle bu L., masonik araştırmacının gerçek okulu oldu. Üyelerinin gayretiyle bir önceki yüzyıl masonik tarih araştırmacılarının çalışmaları yakından tetkik edilerek, mason folklorunda gözü kapalı kabul edilmiş çok şey ayıklandı.

Kurucular kapsamlı bir kütüphane kurmayı planladılar. Araştırmacıların istifadesi için bu kütüphane, genel kontrol QC'de kalmak üzere, B. L. kütüphanesiyle birleştirildi.

Az bulunan kitaplar, el yazmaları ve diğer evrak tıpkıbası yöntemi ile veya yeniden basılarak tüm K.'lerin istifadesine sunuldu.

8 Kasım 302'de inançları uğruna işkence ile öldürülen 4 taşçı ustası, Quatuor Coronati (4 Taçlılar) ismiyle, yaklaşık 400-1600 yılları arasında, tüm Avrupa operatif masonları için koruyucu Aziz mertebesine getirilmişlerdi; L. da, ismini bu 4 Azizden alır. 4 Azizin ölüm tarihine en yakın gün olan Kasım ayının ikinci perşembe gününde L.'nin is'ad töreni yapılır.

Başından itibaren L.'ya üyelik davetle olmuştur. Yalnızca masonik araştırma sahasında önemli çalışmalar yapmış, veya sanat, edebiyat ve ilimlerde tobaruz etmiş K.'ler davet edilirler. L.'nin yıllıklarında L. üyelerinin isimleri yazılır.

L.'nin yıllığı, Ars Quatuor Coronatorum, yılda bir yayınlanır ve önceki yıla ait L. çalışmaları ile masonik araştırmacıyı ilgilendirebilecek sair malzemeyi içerir. Bu yıllıkların komple serisi günümüzde çok değerlidir ve temini de çok zordur. Sadi Aral K.'imizin tavassutu ile, Türkiye B. L.'sı kütüphanesinde bir komple seri mevcuttur. L. yayınlarının yalnızca L.

âmil azaları ile Muhabere Çemberi üyelerine satıldığı dikkate alınmalıdır.

Muhabere Çemberi (Correspondence Circle) : QC. L.'sının be-ratı İngiltere B. L.'sı tarafından 28 Kasım 1884'de verildi. Ancak, kurucu Üs. Muh. Sir Charles Warren diplomatik ve askeri görevle Afrika'ya gittiğinden, L.'nin konsekrasyonu 12 Ocak 1886'da yapılabildi. Aynı yılın Aralık ayında, her yöndeki masonik araştırmacılara erişebilme yöntemleri saptanarak, üç ay sonra Muhabere Çemberi kuruldu. Muhabere Ç.'i bugün Quatuor Coronati Correspondence Circle Ltd. tarafından ticari bir işletme gibi yönetilmektedir.

Muhabere Çemberine üye olabilecekler:

- Tüm muntazam Üs. Masonlar.

- Tüm muntazam L.'lar, Şapitrlar, Araştırma Grupları, Kütüphaneler, v.s;

- Tüm diğer muntazam masonik teşkilâtlar.

Ayrıcalıklar: Muhabere Çemberi üyeleri oy kullanma ve seçilme hakları dışında, L. üyelerine tanınan aşağıdaki ayrıcalıkların tümüne sahiptirler:

1. Yeni katılanlar için, Ars Quatuor Coronatorum'un son nüshasını almak,

2. Ars Quatuor Coronatorum'u arzuya göre, yılda bir, ciltli veya ciltsiz olarak almak,

3. Herbirinde ilginç masonik konuların ayrıca işlendiği L. davetiyelerini almak,

4. QC. L.'sı toplantılarına gözlemci üye sıfatıyla katılmak ve müzakerelere iştirak etmek,

5. Masonik tarih, örf ve adetler, ritüel v.s. konular hakkında sorular sormak. Bu sorulara anlamlı cevaplar verilecektir.

6. L. yayınlarını satın almak.

Konferanslar : Yeterince zaman tanındığında ve beklenen katılım sayısı hakkında tahminde bulunduğunda, konuşmacılar temin edilir. Konferansçıya ücret ödenmez, ancak masrafları karşılanır.

Konferans ve müzakerelerin metinleri : QC. yıllıklarında, özellikle L. toplantılarında kullanılmak üzere hazırlanmış ilginç çalışmalar, soru ve cevaplar, v.s. yayınlanır. L. çalışmalarının planlanmasına Sekreter yardımcı olur ve masrafı karşılığında geçmiş yıllıklardan fotokopiler temin eder.

QC. L.'sı tüm araştırma L.'lerini model olmuş, ancak gerçek araştırmadan çok, ismi popüler olmuştur. Aslında pek az araştırma yapan L.'ların direkt ya da endirekt olarak, (örneğin tüzüklerinde amaçlarının QC. gibi çalışmak olduğunu iddia ederek), sık sık QC. ismini kullandıkları görülür.

QC ve Muhabere Çemberi dışında, İngilizce çalışan birçok araştırma L.'sı vardır. Coil's Encyclopedia'nın 1961 baskısında, İngiltere'de 9, Dublin'de 1, ABD.'de 10 ve Kanada'da 1 araştırma L.'sından bahsedilir. Bu sayı bugün mutlaka artmıştır. Almanya'da, Almanca çalışan QC. isimli bir L. vardır. Belçika gibi bazı ülkelerde ayrı araştırma L.'sı yoktur. QC. Muhabere Çemberi üyeleri kendi aralarında toplanırlar, araştırmalarını yaparlar ve Londra'da QC. L.'sına araştırmalarının sonucunu sunarlar.

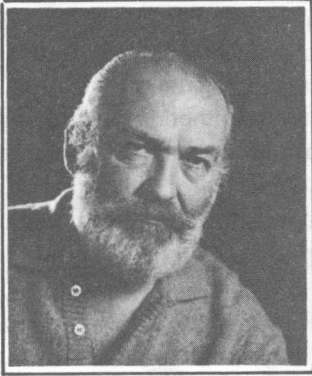

(Uzun zamandır Bursa vadisinde çalışan K.'lerimizden bir haber, bir yazı bekliyorduk. Aşağıdaki yazı elimize geçince sevincimiz üzüntüye dönüştü...)

YALIN TOLGA^(*)

Algun ÇİFTER

Çok sevdiğimiz, değerli K.'imiz Yalın TOLGA'nın aramızdan ayrılarak başka bir locaya gitmesi hem de locaların sonsuzuna, ölümsüzüne gitmesi, bizim deyişimizle "Ebedî Maşrık"a intikali bizi son derece üzdü. Ancak gerçek ölümün bu olmadığı inancı ile,

E.U.M.'nın hikmetinin önünde bir kez daha sabır ve tevazu ile eğildik.

6.2.1934 yılında Muğla'da doğan Yalın Tolga, 1956 yılında Ankara Devlet Konservatuarını bitirerek, Devlet Tiyatrolarında görevine başladı.

1967-1972 dönemleri arasında Özel Mithatpaşa Tiyatrosunun kurucu ve sanatçısı olarak çalışan Tolga, daha sonra 1.7.1972 yılında Bursa Devlet Tiyatrosunda göreve başladı. 1975 yılına kadar bu görevi yürüten Yalın Tolga, 1987 ile 1989 yılları arasında Bursa Devlet Tiyatrosunda sanatçı-yönetmen olarak görev yaptı.

Yalın Tolga evli ve iki çocuk sahibi idi.

Oynadığı oyunlardan bazıları:

Venedik Taciri, Hırçın Kız, Köroğlu, Paydos, Buzlar Çözülme-

(*) Bursa Vadisinde çalışan 60 nolu Nilüfer Muhterem Locasının 24.10.1989 tarihli Matem Celse-sinde yapılan konuşma metnidir.

den, Palto, Baba Evinde Hayat, Annemi Hatırlıyorum, Yaz Bitti, Meraki, Maria Magdelana, Köşebaşı'dır.

Yalın Tolga K.'imiz 15.12.1977 yılında Ankara Vadisi'nde çalışan 12 no.lu Yükseliş Muhterem Locasında tekris edilmiş ve aynı Locada 17.12.1978'de Kalfalığa geçirilmiş, 20.9.1988'de de Üstadlığa yükseltilmiştir.

Bursa Devlet Tiyatrosu Müdürlüğü görevinden ayrılıp Bursa'ya yerleşmeye karar veren Yalın Tolga K.'imiz, 24.5.1988 tarihinde Locamıza katılmıştır.

2.10.1989'da Ebedî Maşrıka intikal eden Yalın Tolga K., yaşama bağlılığı yanında, insan sevgisi ve sanatçı ruhundan kaynaklanan ince duyarlılığı ile sevdiğimiz ve saygı duyduğumuz bir kardeşimizdi.

Yaşamını iyiyi, güzeli ve doğruyu bulmak için çalışıp didinecek geçiren mutlu insanlardan biri olarak aramızdan ayrılan K.'imiz, kısa ancak dolu dolu geçen hayatında nice yetenekli gence, deneyimleriyle ışık verdi. Sağlığının bozulduğu son aylarında bile en büyük özlemlerinden biri yine çalışmak oldu. Zaman zaman gözle-

ri uzaklara dalar, belli ki sahneyi, alkışları, kısaca sanatını özlerdi.

İki yıl önce bir sonbahar akşamında Namık Kemal K.'imizin dizelerine can veren olağanüstü sesini tüm Bursalı K.'ler dinlemişti. Onun gülümseyişini, nazık, sevecen davranışlarını anımsayıp "İşte boşa geçirilmemiş bir ömür ve mutluluk" diyeceğiz.

Bu vesile ile bir kez daha Ebedî Maşrıka'ya intikal etmiş olan K.'imize E.U.M.'ndan rahmet ve uzun süre bize başka acılar göstermemesini dileriz. Dileriz öyle olsun.

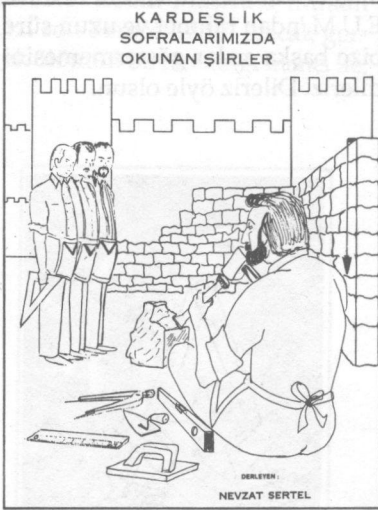

YENİ YAYINLAR:

«KARDEŞLİK SOFRALARIMIZDA OKUNAN ŞİİRLER»

Nevzat Sertel (Derleyen), 160 sah., İstanbul 1989, 10.000.-TL.

M.M.

Emekli olduğundan beri, kendi L.'sının çalışmaları dışında, haftanın birkaç günü K. L.'ları da muntazaman ziyaret eden Nevzat Sertel K.'i, İstanbul vadisinde tanı-

mayan Mason yok gibidir. Yoğun ve yorucu geçen bir çalışmanın ardından K. sofrasında toplanan K.'lerin yorgunluklarını atıp gevşemelerinde belki de en büyük rolü oynayan, dağarcığında her zaman hoş bir fıkrâ ve dudaklarında da bir çağlayan gibi gürül gürül akan kâhkahaları ile bilinen Nevzat Sertel K., uzun seneler boyunca bulunduğu sofralarda edindiği birikimi, geçenlerde yayınlanan bir derleme kitabında, K.'lerinin istifadesine sundu. Yanda sayın Derya Özenç'in hazırladığı kapak görünen bu "Kardeşlik Sofralarımızda Okunan Şiirler" derlemesi, 118 şiir ihtiva etmektedir.

Oldukça eklektik bir görünüm arzeden bu antolojide, Fuzuli'den Nazım Hikmet'e, Serveti Fünun gazetesinden Can Arpaç'a kadar

isimlere rastlanmakta, ancak birinciliği 11 şiiri ile Yunus Emre almakta. Onu 9 şiir ile Yahya Kemal Beyatlı ve onu da 7 şiir ile Rahmi Duman K. ve altı şiiri ile de Neyzen Tevfik Kolaylı takip etmekte.

Nevzat Sertel K., önsözünde bu şiirleri, 28 sene müddetle "... Kâh Hemşire ve K.'lerimiz olurken not ettim, kâh bilahare ağızdan yazmak suretiyle veyahutta ezberimde olanlarla karşılaştırarak ve de yazılı olarak aldıklarımdan, bulabildiğim bazı kitaplardan derledim..." diyor ve okuyucularına şu müjdeyi aktarıyor:

"...ben, biliyorsunuz, fıkra anlatırım, şiir okumasını pek beceremem, onun için de Kırkpınar hocadan (*) sık sık patak yerim. Kısmet olursa yakın bir zamanda fıkralarımı da sizlere sunacağım..." Tüm K.'lerin bunu sabırsızlıkla bekledikleri muhakkaktır.

Latinlere göre zevkler ve renkler tartışılmazmış. Yine de, bu tanıtmaya yazısını yazarken, vede Merhum Salah Sun K.'in sık sık okuduğu 2 şiir bu derlemeye dahil edilmişse de, belki de en sık okuduğu aşağıdaki şiiri de gözler bu antolojide görmek isterdi. Kitaba giremedi, bari K.'lere bu dergi va-

sıtası ile aktarılsın diye aşağıya alıyoruz:

Şuurla Tanrıya taptım bir kere
Ne şeyhe mühtacım ne peygambere
Kimki hidayete kendinden ere,
Sahibi İncildir, vaz'ı Kuran.

Ne evvel bilirim ve nede ebed,
Ne İsa ne Musa nede Muhammed,
Şuurum kandildir, vicdanım mâbed
Esrarı Hüdâya kalmışım hayran.

Kimsenin zararında aramam kâr
Ne ihtilas yaptım nede ihtikâr
Kaydı zürriyetle kalmışım bikâr
Viran etmemekçin olmuşum viran.

Tevazu eğilmiş alnımda şafak
Her türlü irtifa indimde alçak
Kendi âlemimde kanat açarak
Kendi âfâkımda eylerim seyrân.

Aciz varlığımı tutarak bürhan,
Vecd ile Tanrıya etmişim imân,
O ilâhi nurdur içimde yanar,
Ben ne müslümanım ne hiristiyân,
İNSANIM, İNSANIM,

sadece İNSAN

(Laedri)

(*) Salim Rıza Kırkpınar K. Ünlü eğitimci, sık sık Yahya Kemal'in sofrasında bulunmuş, arkadaşlık etmişlerdir.

«HÜR MASONLAR ANAYASASI»

(ANDERSON NİZAMATI)

1723

M. Kemal Tunusluoğlu, 64 sahife, İstanbul 1989

M. M.

Merhum Fikret Çeltikçi K.'in 1982 yılında yayınladığı "*Hür Masonluk Tarihinden Notlar*" kitabından beri, Türkiye'de Masonluk tarihi konusunda dikkatleri celbedecek bir kitap yayınlanmamıştı. Ne garip bir tesadüftür ki, dergimizin Ekim 1989 sayısında sayın Murat Özgen Ayfer'in "*Anderson'un Kitabı*" adlı tercümesini tanıtırken, iki sayı sonra M. Kemal Tunusluoğlu K.'in aynı eserin tercümesini, bu kerre "*Hür Masonlar Anayasası (Anderson Nizamati) 1723*" adı altında tanıtıyoruz.

Hem mavi L.'lar, hem de felsefi dereceler konusunda velût bir yazar ve "tercüme" hobisine sahip bir K. olarak bilinen Tunusluoğlu K., "*The Constitutions of the Freemasons*" kitabının 1923 yılı tıpkı-baskısından yaptığı tercümeyi 1 Nisan 1989 yılında tamamlamış. Tashihler, baskı işlemleri ve Pek Sayın B. Üs.'in onayı derken Ekim 1989'un sonunu bulmuş. Kendi deyimi ile, "... kitabın başına Türkiye'de İlk Defa şeridi bir talihsiz-

lik olarak konulmuştur...". Gönül arzu eder ki, Masonluk konusunda bu nevi çalışmalar yapan ve sayıları pek de mahdud olan müellif ve tercümanların birbirinden haberleri olsa da, zaten çok yoğun bir çalışma, bilgi ve masonluk aşkı gerektiren bu çabalar, değişik konulara yayılarak, K.'lere daha geniş bir eser yelpazesi sunabilse.

M. Kemal Tunusluoğlu K.'in çalışması, kendi önsözünü takiben Abdurrahman Erginsoy K.'in "*Anderson Anayasasının Tarihçesi*" başlıklı 4 sahifelik bir bölümü ve tercüme metni ile, geniş tutulmuş izahat dipnotlarını içeriyor. Bir "içindekiler" bölümü ile, bizde hemen hemen hiç iltifat edilmeyen bir "Index" ilavesi, bu çok kıymetli çalışmayı daha da kıymetlendirirdi diye düşünüyoruz.

M. Kemal Tunusluoğlu K.'e teşekkür, tebrik ve destek borçluyuz. Hiç şüphe yok ki, tüm Türkiye masonları, bundan sonraki eserini dört gözle beklemektedirler.

SORULAR ? ? ?

Loca içinde edilen yeminler esnasında, yemin eden K. veya K.'lerin başının üzerinde iki çapraz kılıç ile bir "çelik kubbe" yapıldığını sık sık gördüm. Okuduğum ritüel ve kitaplarda bu usulun nereden geldiği ve var ise, sembolizmasının ne olduğu hakkında pek bir bilgiye rastlayamadım. Acaba bu konuda beni aydınlatacak bilgileri yayınlamanız mümkün mü?

Erdoğan TEZCAN
Etiler, İstanbul

Bu suale birçok cevap olmakla beraber, hiç biri kesin değildir. Kılıç yerine "asa"nın görev sembolü olarak kullanılması çok eski zamanlara dayanır ve Masonluğa ithali, bu asaların başka çevrelerde merasim unsuru olarak kullanımından olduğu, kuvvetle muhtemeldir. Misal olarak, 1760 tarihli bir İngiliz ifşaat kitabından şu notu gösterebiliriz:

"Üstat ve iki Teşrifatçısı, Locayı açıp kapadıklarında, ellerinde takriben 7 ayak (2 metre) boyunda birer Siyah Asa taşırlar".

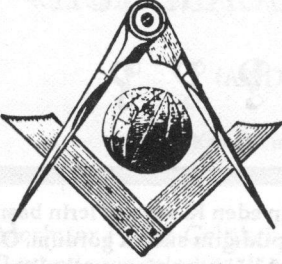
Bu konudaki yazarların çoğu, bir İzcinin düğünündeki çatılmış asalar veya bir askerin düğünündeki çatılmış kılıçlardan bahis etmişlerdir; ancak hiç biri bunun masonlukla ilgisinden bahsetmemiştir. Oysa 200 senelik bir ilgi mevcuttur. 1751 tarihli bir Fransız ifşaatında, (*Le Maçon Démasqué*), namzedin bir çelik kubbe altında kabul edilışinden bahsedilir. Biraz ilerde de bu kubbe, bir kılıçtan kemer olarak tarif edilir.

(*la voute ferrée... des épées croisées*).

Bir kemer veya bir tür çatı fikri, herhalde çok tanrı dönemlere kadar uzanır ve bunun kalıntıları bugünkü Avrupa folklor danslarının birleşmiş ellerden kurulu kemer veya çiçekten taklar altındaki figürlerinde hala görülebilmektedir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, çelik kubbe, asalardan kemer, veya birleşmiş ellerden bir çatının tümünde bir takdis, konsekrasyon veya buna benzer bir dinî motif vardır. Ancak, bu kubbe usulü mesleğimizin dışından gelen bir şey olmakla beraber, şimdi tamamiyle yerleşmiş durumdadır. Bugün, yalnızca masonluğa veya bir göreve aday olanların üzerinde kurulan çelik kubbe veya tak, kanaatimizce, adayın, mesleğine olan bağlılığını remzetmektedir.

Şunu da ilave etmekte yarar var. Hextall ve Cartwright gibi iki masonik otoriteye göre bu usul, «hiç bir özel mana taşımadan, adet haline gelmiştir».

Masonların Dünyasından

YURT İÇİNDEN

* BÜYÜK LOCAMIZIN FAALİYETLERİ

* Birkaç senedenberi toplanmakta olan Üs. Muh.'ler Danışma Kurulları, bugüne kadar çalışmalarını yönetecek bir çerçeveye sahip değillerdi. Hernekadar büyük bir iyi niyet ile çalışıyor idiyse de, geçtiğimiz süre içinde bu konu Büyük Kurul'da görüşülmüş ve gereği için karar alınmıştır. Bugün, Üstadı Muhteremler Danışma Kurulları Yönetmeliği, güncel şekilde redakte edilmiştir.

Büyük Kurul bir eksiği daha tamamlamış ve Büyük Müfettişler için hazırlanmış olan "talimatı"

görüşüp kabul etmiştir. Bu talimat muhtemelen bastırılarak bütün Büyük Müfettişlere gönderilecektir.

* Bir pratik çalışma daha, bazı envar üyelerinin çalışma kılavuzları konusunda olmuştur. Daha evvel her biri 3-4 sahifelik risaleler şeklinde, dağınık olarak bulunan Üs. Muh. ve Sek.'in çalışma kılavuzuna Haz. Em. kılavuzu da eklenmiş ve bu 3 kitapçık birleştirilerek, tek kitap olarak baskıya verilmiştir.

* Baskıya verilenler sadece bundan ibaret değil. Her üç derecenin ritüelleri de, esasa ait olan taraflara değişiklik yapılmadan, sadece bazı kelimelerin sıralanmasının konuşma dilindeki akıcılığa uydurulması, çok eski ve artık kullanılmayan bazı kelimeler yerine kullanılanların konması, bazı

hataların düzeltilmesi ve noksan olan bazı tarafların tamamlanması tarzında Kanun ve Tüzükler Komitesi tarafından gözden geçirildi. Bu ilaveler, çıkartmalar ve değişiklikler Pek Sayın B. Üs.'in da tasvibinden geçtikten sonra, mevcudu tükenmiş olan ritüeller, yeniden basılmak üzere matbaaya verilmiştir.

* GAP'A GEZİ

Prof. Muhteşem Giray, Y. Mimar Bülent Çetinor ve Sanat Tarihçisi Bülent Bilgin Kardeşlerin oluşturduğu 10 kişilik bir heyet, Atatürk Barajında, Şanlıurfa ve Diyarbakır'da 4 günlük bir inceleme gezisi yaptı. Anıtlar Yüksek Kurulu ve İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Öğretim Görevlilerinden bazı üyelerin katıldığı gezide, Güneydoğu Anadolu Proje'sinin (GAP), geniş çevreye getireceği etkinlikler ve hazırlıklar yerinde incelendi.

Yakında, yine K.'lerden oluşan yeni gruplar, belirli aralarla yörede gezilerini sürdürecektir.

* 80'inci YIL KUTLAMALARI

* Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, Türkiye'de Masonluğun kuruluşunun sekizinci yıl kutlama programını ilan etmiş ve L.'lara dağıtmıştır. Herhangi bir sebeple bu ilgi çekici faaliyetlerinden haberdar olmamış K.'ler için bir kerre de aşağıda yayınlıyoruz:

GENEL PROGRAM

☛ 14 Aralık 1989 Perşembe saat 20.00 Taksim Atatürk Kültür Merkezinde, İstanbul Devlet Opera ve Balesi "B. Asafiev BAHÇESARAY ÇEŞMESİ" bale temsili. (Yakın dostlar davet edilebilir)

☛ 15 Aralık 1989 Cuma Merkez Lokalimizde

A- Saat 14.00'de Sahir Erman K. Başkanlığında **sempozyum**:
"İNSAN HAKLARI VE MASONLUK"

Katılanlar : Bozkurt Güvenç K.
Burhan Ceyhan K.
Cumhur Ferman K.
Hüsnü Göksel K.

B - Saat 16.00'da Sanatçı Hemşire ve Biraderler tarafından Or-

han Tanrıkulu K. anısına konser.

(Sempozyum ve konsere Beyaz celseye katılabilen hemşireler gelebilirler.)

16.12.1989 Cumartesi Merkez Lokalizde;

A- Saat 11.00'de

Pek Sayın Büyük Üstad Başkanlığında Üstadı Muhteremler toplantısı (Büyük Kurul Üyeleri ve Bütün Loca Delegeleri katılabilirler.)

B- Saat 12.00'de Müze açılışı

(Büyük Loca Müzesinin tesisine başlangıç oluşturmak amacıyla masonik eşya ve belgelerin sergilenmesi.

C- Saat 12.30'da Birlikte yemek.

HILTON OTELİNDE :

A- Saat 20.00'de Altın Kubbe Salonunda Pek Sayın Büyük Üstadın Kokteyli.

B- Saat 21.00'de Balo Salonunda Geleneksel Balo

(Yaylı Sazlar Orkestrası, Viyana Devlet Operasından altı solistin iştirakiyle Bale Resitali.)

B. L.'mizin kuruluşunun Yüzüncü Yıl kutlamalarının bir ön çalışması, belki bir provası diye kabul edebileceğimiz bu çok ilginç etkinlikleri, bir dahaki sayı-

mızda, okurlarımıza etraflıca anlatabileceğimizi umuyoruz.

* ŞEFKAT MUH. L. 'SINDA
BEYAZ CELSE

* İstanbul vadisinde 30 yıldan beri çalışan Şefkat Muh. L.'si envarı, 26 Kasım 1989 tarihinde bir Tenue Blanche yapma kararı almış idi. Bu tarihte, tüm hemşireler ve Ebedi Maşrıka intikal eden K.'lerimizin eşleri hemşirelerimiz ve L. K.'leri ile birlikte önce bir saat yakın kokteyl, bunu takiben de çok görkemli ve anlamlı bir çalışma yapıldı. Bir hemşiremiz (Meri Ziver) herkesi ilgilendiren "çocuk eğitimi ve psikolojisi" konulu bir konuşma yaptı. Bir K.'miz (Ertuğrul Gazioğulları) "dua mefhumu ve dua" isimli ilginç ve hazır bulunanların beğenisini kazanan kısa bir çalışma sundu. Bunu müteakip Üs. Muh. (Mete Barkut)'un hazırlamış olduğu ve bilhassa yeni hemşirelerimize yönelik bir konuşma dinlendi. Aşağıya inildiğinde, kokteyl esnasında yapılan güzel ikramların devamı olan oldukça zengin bir menü ile karşılandı. Yemek esnasında sunulan müzik, gönülleri fetheden valsler ile başladı ve daha sonra gece boyu sürüp, dans müziği ile noktalandı. Bu toplantı adeta bir rüya

gibiymi. Tüm konuklar bu etkin müzik eşliğinde bir arada olmak-tan çok mutluydular.

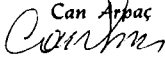
L.mız K.lerinin ayrılırken söyledikleri şu sözler bu güzel gecede emeği geçen tüm K.lerimizin yorgunluğunu bir anda silip attı. "Son zamanlarda cidden bu kadar güzel ve nezih bir topluluğun bir araya geldiği pek nadir görülmüş-tür."

*Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar
Büyük Locası Derneği Ankara Şubesi
Kültür Komitesi : .*

*10 Kasım 1989 Cuma Günü
Saat 18.30 da Tuna Cad. 17 No.daki
Dernek Binasında UÇGÜC Locamızın
Düzenlediği Ulu Önder ATATÜRK'ü
Anma Toplantısını Eşinizle Birlikte
Onurlandırmanızı Rica Eder.*

Kültür Komitesi Başkanı

Can Arpac

- 1 - 18.30 Açılış ve Saygı Duruşu*
- 2 - 18.35 Atatürk ve Bir Milletin Oluşumu
Söylen : Sayın Hasan Köni*
- 3 - 18.50 Lâhikâ
Söylen : Sayın Eray Özen*
- 4 - 19.05 Atatürk'ü Anlamak ve Sevmek
Söylen : Sayın Ünal Yavuz*
- 5 - 19.20 - 19.30 Arâ*
- 6 - 19.30 - 20.00 Mânâ
Ankara Üstünleşmiş Çalgılar Orkestrası
Sayın Fazlî Ünal, Kırmızı
Sayın Özgür Ünal, Kırmızı
Sayın Sefa Eray, Fagot*
- 7 - Kapanış*

Konuklar salonu terkederken, bu gecenin hatırası olarak sunulan masonik renk kravat ile hemşirele-re takdim edilen şık mendil de, ay-rıca güzel bir son teşkil ediyordu.

** BİR ADET "BÜYÜK ŞARK" DERGİSİ KOLEKSİYONU SATIŞI*

* 3 Aralık 1989 Pazar günü sa-at 11.30'da Etap Marmara Oteli, Opera salonunda (Taksim, İstan-bul), Librairie de Péra'nın organi-ze ettiği altıncı antika kitap müza-yedesi yer almıştır. Arttırmaya su-nulan 100 adet antika kitap arasın-da, müzayedeyi organize eden şirketin katalogunda belirtildiği şekilde:

*"BÜYÜK ŞARK - Yalnız Türk
Yükseltme Cemiyeti azasına mahsus
el yazılarını ihtiva eder.*

Yıl. I - V : Sayı 1 - 19 :

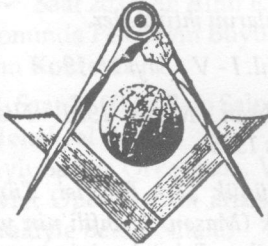
*Nisan - Mayıs 1931 - Nisan -
Mayıs 1935*

*Büyük Şark Dergisi, Türkiye
Büyük (Mason) Mahfili'nin yayın
organıdır... Fakat derginin yayın ha-yatı pek uzun sürmemiştir. Dergi
ancak Atatürk'ün dönemin Maşrık-ı
Azâmı Mim Kemal Öke'yi huzuruna
davet ederek Mason teşkilatının ka-*

patılmasını emrettiği 1935 yılına kadar yayımını sürdürebilmiştir.

Takım olarak bez ciltli...
75.000.- TL.

Yapılan açık arttırmada 75.000.- liradan başlayan kitap, 700.000.- liraya alıcı bulmuştur. Bu koleksiyonu görmek isteyen K.'ler kütüphanemize müracaat etmelidirler.

YURT DIŞINDAN

* İTALYA'DAN

İtalya Grande Oriente'si (Büyük Locası) konvanını, 11 Mart 1990 tarihinde, Romada Hilton otelinde yapacak. Bizdeki tatbikattan farklı olarak, İtalyan K.'le-rimiz B. L. görevlilerini 5 yıllık bir süre için seçeceklerdir. Bilindiği gibi Türkiye'de usul, 2 senede bir yenilenen seçimlerdir.

* JAPONYA'DAN

Japonya Büyük Locasını teşkil eden 20 L., 13 Nisan 1989 tarihinde, Tokyo'nun 450 kişilik görkemli Suntory salonunda "Mozart'ın Masonik Müziği" konserini tertiplediler. K.'ler bu organizasyonun bilet satışında o kadar başarılı oldular ki, satılan bilet adedi salonun kapasitesini aştı. Ne var ki, kardeşane bir yaklaşımla, konsere gelen herkes bir yere oturabildi. Üçüncü nesil bir mason olan orkestra şefi Robert Ryker K. yönetimindeki Japonya Koro Cemiyeti ve Japon Sinfonia'sı Mozart K.'in kantata, şarkı, matem müziği ve

Sihirli Flüt operasından masonik yönleri olan bazı bölümleri içeren bir program takdim ettiler.

* OKLAHOMADAN

(A. B. D.)

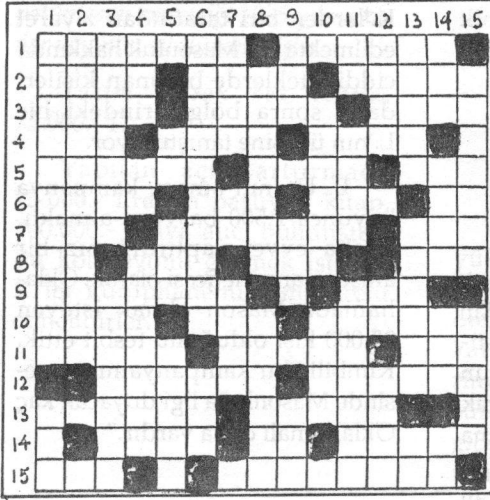
Oklahoma B. L.'sının B. Üs.'i Ray K. Babb Jr. K., 16 Nisan'dan 3 Haziran 1989'a kadar geçen süreyi "Oklahomada Masonluğun Farkına Varılması" dönemi olarak ilan etti. Bu süre içinde Oklahoma B. L.'si, bütün eyalette, insanları Masonluk konusunda aydınlatan kesif bir kampanyaya başladı. Toplam okuyucu sayısı 1.100.000 olan 14 günlük gazetede haftada birkaç kez yayınlanan dört ilanlık bir seri, ve bu yedi haftalık süre içinde, 50 mahalli radyo istasyonundan seslenen 500'ün üstünde tanıtma spotu, bu kampanyanın en çarpıcı unsurlarını teşkil ediyordu. Masonluk konusunda daha fazla bilgi edinmek isteyen kişiler, ödemeli olarak ve günde 24 saat cevap veren bir numaraya telefon ederek ücretsiz bir broşür isteyebiliyorlardı.

Kampanyanın sekreterine ulaşan tüm bu müracaatlar, eyalet sathına dağılmış 200 K'e dağıtmakta ve her başvuran kişi, bu

K.'lerden biri tarafından ziyaret edilmekte idi. Masonluk hakkında ciddi isteklerde bulunan kişiler, daha sonra bölgelerindeki bir L.'nin üyesine tanıştırılıyor.

B. Üs.'nin amacı, kampanya boyunca 2.500 başvuru almaktı. "Daha evvel yaptırdığımız bir araştırmanın neticesi olarak, Oklahamada Mason olmak isteyen 25.000 kişi olduğunu tesbit ettik. Kimbilir bu kampanyamız sayesinde Masonluğa ilgi duyacak kaç Oklahomalı daha vardır."

BU SEFERKİ BASİT!

M.M.

Soldan Sağa:

1) M. Ö. 580 yılında Samosta doğmuş, Yunanlı feylosof ve matematikçi - Fütüvet. 2) Koreli Syngman - İspanya'da krali Dergimizin, "Gibi" ile, yeni Türkçe adı. 3) Ankara'da Yes, Da veya Ja - Sürüp gitme - Avadanlıklarımızdan. 4) Kol, bölüm, brans - Çamaşırdaki kullanılan özel nişasta - Sinemanın en meşhur aslanı. 5) En önden en uzak - Eskiden süt emen çocuk - B. M.'in Gıda ve Tarım Örgütü. 6) Germenlerin alfabetesinin bir harfi - Ey, Hey, Be veya Vay - Bir Milletler arası para fonu kısaltması - Ford ve Chryslerin rakibi. 7) İst. Sanayi Derneği inisyalleri - Ustaca değil - Bonn'da bina. 8) Çekoslovakya oto plaka simgesi - Osmanlı ayı - Tamburinin meslekdaşı - Bir P.T.T. servisi. 9) Gemideki odam - Mat ikazı. 10) Medinede elçilikle gönderme - Zeytin, susam veya ayçiçeğinden elde edilir

(İngilizce) - Kıyamet günü toplantı yeri. 11) Yardım paraları - Sık ve önemsiz kaza yapan - Dolaylı anlam, ihsas. 12) harekete hazır, tetikte - Karışık olarak P-U arası. 13 Adale gelişir! - Ne olurdu manasında. 14) M. arası Hava Taşımacılık Birliği - Beyaz - Altın Portakalın Amerikalı akrabası. 15) Olumsuz geniş zaman eki - Elle itişerek şakaşmak.

Yukarıdan Aşağıya :

1) Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti Anayasasını yazan İmparator - Beton malzemesi. 2) Geç Osmanlı devri kültür cemiyetlerinden. 3) Baltık denizinde bir Danimarka adası - Anlam taşımayan. 4) E.E.C.'nin Türkçesi - Domi arası - Madeni nişan. 5) Silahlı Kuv.lerin birkolu - Ren nehrine dökülen bir lsviçe nehri - Alıp verme. 6) Skoç Riti'nin mottosu - Kaplıcalara adını veren Belçika kasabası. 7) Hakiki - Renyumun remzi - Londra'da pus. 8) Raj Kapoor'un aylarca oynayan filminin şarkısı - Eskiden en azından. 9) Çok renkli, pek iyi - Uganda'nın Amin'i - Arabistan'da bir şey yeme. 10) Floransa'ya uzun süre hükmeden aile - Harbiye veya İzmir'in var, meselâ. 11) Haricinin karşıtı - Parça - Bu olmazsa, olmaz değil! 12) El ile dokunma - Beddua - oloji ile deprembilim. 13) Felsefi derecelerde terfi - Hak üstü verilen para - Scritten elde edilen sert maddenin simgesi . 14) Yanandan artan - Kardeşlik sofrası - Avustralya'da devekuşuna benzer kuş - Arabı ve kavağı olur. 15) Eski Romada duvarcı - İnceleme sonucunu bildiren yazı.

Doğru çözümü 20 Ocak 1990 tarihine kadar gönderin bir yıllık abone kazanın.

ADEM HÜRREM BİRADER...

YOO !!! HAYIR !!!
ÇIRAK SELAMI
BÖYLE
DEĞİL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	i	y	i		e	n	i		k	i	m	k	i	m	e
2	c	a	m	b	u	l		s	a	f	i			ü	s
3	i	t	h	a	l		n	a	ç	i	z	a	n	e	
4	ğ		a	m	e	r	i	k	a	l	i	y	i	z	
5	i	l	e		r	a	s	i				k	a	z	z
6		a	t	i	l	g	a	n			l	a	k	a	i
7	i	p		s	e	m	t		f	a	n	t		n	u
8	s	a	m		r	e	a	y	a	n		a	s	l	a
9	k		i	e		n	y	s		t	e	n	t	e	n
10	a	ş	a	ğ	i		f	l		a	k		o	r	a
11		ö	t	e		r	e			n	o	r	m		
12	e	y			b	e	s	n	i		s	u	a	r	e
13	m	l		m	c	i	i	i		s	i	s	t	o	l
14	d	e	l	i		s		v	a	a	z		i	r	a
15	i		a	m	m	e			o	t	o	m	a	t	o

ŞAKUL GİBİ'Yİ EDİNMENİN TEK YOLU ABONE OLMAKTIR

Yıllık (10 sayı) abone bedeli : 30.000.- TL.

Yurt dışı abone bedeli : 20.- Amerikan Doları

Abone bedelini, İstanbul, Ankara veya İzmir'de **Lokal kapısındaki vazifelilere** yatırabileceğiniz gibi, adresimize **çekinizi** postalayabilir veya bir **posta havalesi** gönderebilirsiniz.

Çek veya posta havalesi kullandığınız takdirde aşağıdaki formu şu adrese postalayınız :

ŞAKUL GİBİ — Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 80600 İstanbul

..... Buradan kesiniz veya fotokopisini çekiniz

ŞAKUL GİBİ dergisine abone olmak istiyorum. Abone bedeline ait posta makbuzu veya fotokopisi eklidir. İlk çıkacak sayısından itibaren lütfen adresime postalayınız.

(DAKTİLO VEYA BÜYÜK HARFLE YAZINIZ)

Adım, Soyadım :

Adresim :

... ..

... ..

Telefon No. : Locam :